

DE 4^e KLEUR FORCING

In deze les richten we ons op het constructief bieden, zonder dat de tegenpartij zich ermee bemoeit. Als we samen 25 punten hebben, gaan we natuurlijk een manche spelen, maar we moeten er dan wel voor zorgen dat we de goede speelsoort vinden. Het is doodzonde om in 4♥ down te gaan, terwijl 3SA voor het oprapen ligt, of andersom. In de meeste gevallen is de goede speelsoort al gauw gevonden. Na een 1SA opening kan een kleurenfit gevonden via Stayman of een Jacoby transfer, en na een kleuren opening wordt een fit meestal ook snel gevonden. En als er geen fit is boden we tot op heden gewoon 3SA omdat we nu eenmaal genoeg punten hadden.

West	Noord	Oost	Zuid	
				♠ H 7 6
	1♣	pas	1♥	♥ A V 9 4 2
pas	1♠	pas	??	♦ 8 3 2
				♣ A 8

Nadat er 3 kleuren zijn geboden is het voor Zuid (met een sterke hand) het moment gekomen om de weg naar de manche in te slaan. Er zijn immers voldoende punten. Maar welk bod komt in aanmerking?

Een bod van 1SA, 2♣ of 2♠ zou op een zwakke hand in Zuid duiden, 2♥ belooft een lange harten kaart, en is ook niet al te sterk; Noord zou daar op mogen passen. Zoals gezegd, tot op heden konden we niet veel meer doen dan maar gewoon 3SA bieden, dat echter in een aantal gevallen tot een ramp kan leiden. Kijk maar:

1	♠ A V 9 2 ♥ H 6 5 ♦ B ♣ H 9 7 4 2	Een echte ramp ! We hebben samen 26 punten, maar de ruitenkleur ligt in beide handen helemaal open. Een hartencontract is daarentegen superieur, misschien maak je wel 12 slagen! Had Zuid maar geweten dat Noord een 3 kaart harten mee had.
---	--	--

N
Z

♠ H 7 6
♥ A V 9 4 2
♦ 8 3 2
♣ A 8

2	♠ A B 5 2 ♥ 6 5 ♦ H 4 ♣ H V B 9 7	Hier is 3SA wel het goede contract, maar niet als Zuid de leider wordt. Als West met ♦V start rapen OW direct 5 slagen op in ruiten. Wist Zuid maar dat Noord ♦H had, dan wordt 3SA gemaakt, ondanks de positie van ♦A.
---	--	--

N
Z

♠ V 9 ♠ 10 8 4 3
♥ H B 10 7 ♥ 8 3
♦ V B 10 7 5 ♦ A 9 6
♣ 4 3 ♣ 10 6 5 2

♠ H 7 6
♥ A V 9 4 2
♦ 8 3 2
♣ A 8

Kennelijk zijn we met zo'n biedverloop, en zo'n (sterk) hand in Zuid (de antwoordende hand) niet in staat om de juiste manche te bieden, gewoonweg omdat we niet weten wat de juiste speelsoort is. Dat moet toch beter kunnen? Inderdaad, dat kan en voor dit soort situaties gaan we dan ook een nieuw stukje bied-gereedschap introduceren: de Vierde Kleur Forcing.

3	West	Noord	Oost	Zuid
		1♣	pas	1♥
	pas	1♠	pas	??

Nadat er 3 échte kleuren zijn geboden is het bieden van een vierde kleur conventioneel. Het toont manche-interesse en vraagt de partner zijn hand nader te omschrijven.

Pas op: tussentijdse SA biedingen doen de 4e kleur conventie vervallen!

4	West	Noord	Oost	Zuid	
		1♣	pas	1♥	♠ H 7 6
	pas	1♠	pas	??	♥ A V 9 4 2
					♦ 8 3 2
					♣ A 8

Er zijn hier 3 kleuren geboden en de Ruiten-kleur is de vierde kleur. Zuid wil een manche spelen, weet nog niet welke, en biedt dus 2♦.

Lopen we daarmee niet het gevaar dat we (in dit voorbeeld) een kleuren-fit in ruiten mislopen? Nee, nadat Noord al klaveren en schoppen heeft laten horen, zal die heus niet ook nog een vierkaart ruiten hebben. De ruitenbieder hoeft zelf *geen(!)* vierkaart in de vierde kleur te hebben, de openaar heeft (meestal) de vierde kleur ook niet, dus die *mag onder geen voorwaarde* op de vierde kleur (hier dus de ruiten) passen. Het toont bovendien een sterk spel, dus met een pas zou je ook nog eens de manche mislopen.

Er zit wel een gevaar aan de 4^e kleur conventie:

- je moet goed opletten. Als je de 4^e kleur niet als **conventie** herkent, gebeuren er ongelukken.

We maken het biedverloop in voorbeelden 1 en 2 af:

5	♠ A V 9 2	West	Noord	Oost	Zuid
	♥ H 6 5		1♣	pas	1♥
	♦ B	pas	1♠	pas	2♦
	♣ H 9 7 4 2	pas	2♥	pas	4♥
	N				
	Z	Noord steunt na 2♦ (4 ^e kleur)			
	♠ H 7 6	met zijn 3-kaart harten. Hij			
	♥ A V 9 4 2	heeft niet direct harten			
	♦ 8 3 2	gesteund, en dus geen 4 kaart.			
	♣ A 8	Zuid weet genoeg !			

6	♠ A B 5 2	West	Noord	Oost	Zuid
	♥ 6 5		1♣	pas	1♥
	♦ H 4	pas	1♠	pas	2♦
	♣ H V B 9 7	pas	2SA	pas	3SA
	N				
	Z	Noord heeft geen 3-kaart,			
	♠ H 7 6	maar wel een opvang in ruiten			
	♥ A V 9 4 2	(de 4 ^e kleur) en bied daarom			
	♦ 8 3 2	2SA. Voor Zuid is het duidelijk!			
	♣ A 8				

Wanneer bieden we de vierde kleur?

Als onze partner geopend heeft en er al drie kleuren geboden zijn en we (een sterke) interesse in een manche of slem hebben (maar nog niet weten welke) dan bieden we de vierde kleur. We willen dan weten of:

- partner een driekaart steun voor onze eerste kleur heeft;)
- partner een dekking heeft in de vierde kleur voor het spelen van SA;) in volgorde van belangrijkheid
- partner een ander omschrijvend bod kan doen.)

7	<i>Noord</i>	<i>Zuid</i>	♠ HV862	Noord heeft minstens 9 kaarten in ♥/♣ (waarom?), en dus hoogstens 4 kaarten in ♠/♦. Als dat 3 schoppen zijn dan speelt 4♠ veel lekkerder dan 3SA. Als dat niet het geval is moet het maar 3SA worden. Met een 3-kaart schoppen mag Noord nu dus steunen.
	1♥	1♠	♥ 62	
	2♣	2♦	♦ A93	
			♣ H65	

8	<i>Noord</i>	<i>Zuid</i>	♠ H65	Hier heb je geen belangstelling voor een 3-kaart harten bij partner. Het zal wel 3SA moeten worden, maar zonder klaverendeckering is dat onverantwoord, en bovendien moet het dan ook door Noord gespeeld worden.
	1♦	1♥	♥ AV82	
	2♠	2♣	♦ HB7	
			♣ 863	

Als Noord met deze hand geen klaveren dekking heeft is er een probleem, een vijfkaart schoppen zal Noord ook wel niet hebben (hij had die dan toch éerst geboden?) dus wordt het 5♦ of 4♥ (in 4-3 fit). Als Noord overigens geen klaveren punten heeft, zit zijn bezit in de andere 3 kleuren, en dat is dan weer mooi meegenomen.

We moeten trouwens zelf uit het bieden afleiden welke kaartverdeling partner heeft, anders zullen we nooit de goede conclusies kunnen trekken.

Hoeveel punten heb je nodig om de vierde kleur te kunnen bieden?

Dat moet je zelf berekenen. Voor het doen van de vierde kleur hebben we samen voldoende punten nodig. Het kan al zijn dat partner met zijn 2^e bod al dan niet overwaarde belooft, en daar tellen we dan ons eigen puntenbezit bij op: samen moet dat dan toch wel in de buurt van de 25 punten liggen. Kijk eens naar de volgende biedverlopen:

9	<i>Noord</i>	<i>Zuid</i>	Het rebid van Noord toont geen bijzondere overwaarde, maar kan liggen in de range van 13-17 punten. Zuid heeft dus vanaf 10 punten nodig voor een bod in de vierde kleur.
	1♥	1♠	
	2♣	??	

10	<i>Noord</i>	<i>Zuid</i>	Het ♣-rebid (met sprong) van Noord toont nu 18-19 punten. Nu heeft Zuid maar vanaf 6 punten nodig voor een bod in de vierde kleur.
	1♥	1♠	
	3♣	??	

11	<i>Noord</i>	<i>Zuid</i>	Het rebid van Noord is een <i>reverse</i> bieding, en toont daarmee 16-17 punten. Zuid mag dus vanaf 9 punten de vierde kleur bieden. Merk op dat Noord niet 1SA geopend heeft; zijn hand was daar, ondanks de punten, qua verdeling kennelijk ongeschikt voor.
	1♦	1♠	
	2♥	??	

Antwoorden op de vierde kleur conventie

Hopelijk is nu duidelijk dat één antwoord op de vierde kleur nooit kan voorkomen: pas. Net als bij Stayman of transferbiedingen, mag op een bod in de vierde kleur **nooit** gepast worden. Het belangrijkste van een omschrijvend bod is dat je partner iets vertelt wat hij nog niet kan weten. Een reverse bieding heeft al een heleboel informatie gegeven: 16-17 punten, een 5-kaart in de eerste kleur, en een 4-kaart in de 2e kleur, en géén SA verdeling (want dan zou 1SA geopend zijn). Dat hebben we dan allemaal al verteld, en na een bod in de vierde kleur bij partner moeten proberen nog iets extra's te vertellen.

We zagen al dat zo'n omschrijvend bod een 3-kaart steun voor de 1e kleur van partner kan beloven, of een dekking in de vierde kleur. Er zijn nog meer mogelijkheden, zoals extra lengte zijn in een van twee de geboden kleuren, of extra kracht.

12 ♠ H93 ♥ 6 ♦ AV854 ♣ HB62	W-O	♠ AB1082 ♥ 973 ♦ HB ♣ V94
<i>West</i>		<i>Oost</i>
1♦		1♠
2♣		2♥
2♠		4♠
Oost biedt de vierde kleur en vraagt dus om nadere informatie. West heeft een 3-kaart schoppen mee, geen overwaarde, en biedt 2♠. Blij en verheugd hoogt Oost dit op naar 4♠		

15 ♠ 6 ♥ B2 ♦ AV854 ♣ AHB62	W-O	♠ AB1082 ♥ 973 ♦ HB ♣ V94
<i>West</i>		<i>Oost</i>
1♦		1♠
2♣		2♥
3♣		5♣
Weer kan west de schoppen niet steunen, en geen dekking in de vierde kleur, maar wel extra lengte in klaveren, waarop alsnog de mooie fit in klaveren wordt ontdekt.		

13 ♠ 6 ♥ H82 ♦ AV854 ♣ HB62	W - O	♠ AB1082 ♥ 973 ♦ HB ♣ V94
<i>West</i>		<i>Oost</i>
1♦		1♠
2♣		2♥
2SA		3SA
Na de vierde kleur van Oost, kan west de schoppen niet steunen, maar heeft wel een dekking in de vierde kleur en biedt 2SA. Oost weet dat ze samen genoeg punten hebben en bepaalt het eindbod op 3SA		

16 ♠ H3 ♥ AH843 ♦ HB1062 ♣ 8	W-O	♠ AB1082 ♥ V ♦ AV95 ♣ B94
<i>West</i>		<i>Oost</i>
1♥		1♠
2♦		3♣
3♦		5♦
Na 2♦ biedt Oost niet direct 5♦ omdat met een fit in de lage kleuren we liever SA spelen. Oost wil dus weten of er eventueel een klaverdekking bij West Zit. Na de ontkenning en het horen van de extra lengte in ruiten gaat Oost alsnog naar 5♦.		

14 ♠ 6 ♥ HV2 ♦ AV854 ♣ HB62	W - O	♠ AB1082 ♥ 973 ♦ HB ♣ V94
<i>West</i>		<i>Oost</i>
1♦		1♠
2♣		2♥
3SA		pas
Weer kan west de schoppen niet steunen, maar heeft wel een uitstekende dekking in de vierde kleur en biedt meteen 3A, om daarmee ook zijn overwaarde te tonen.		

17 ♠ AVB952 ♥ B7 ♦ AHB7 ♣ 6	W - O	♠ H8 ♥ 1086 ♦ 852 ♣ AHB73
<i>West</i>		<i>Oost</i>
1♠		2♣
2♦		2♥
3♠		4♠
Na de vierde kleur herhaalt West zijn 1 ^e kleur (dus een 6-kaart, want de 5-kaart wisten we al) én met sprong, dus extra kracht.		

Dus met een antwoord op een bod in de vierde kleur heeft de openaar een mogelijkheid de volgende informatie te verstrekken:

- een driekaart steun in partners eerste kleur
- een dekking in de vierde kleur om eventueel SA in de goede hand te krijgen
- extra lengte in de eerste of tweede kleur.
- nog ongeboden extra kracht.

En een enkele keer kan het gebeuren dat we eigenlijk niets meer te vertellen hebben. Dat is vervelend en dan moeten we maar het minst slechte antwoord geven:

18 ♠ V9 ♥ AB864 ♦ HV102 ♣ B3	W - O	♠ AH1083 ♥ 105 ♦ AB4 ♣ 942
<i>West</i>		<i>Oost</i>
1♥		1♠
2♦		3♣
??		

West heeft geen 3-kaart schoppen, geen dekking in de 4^e kleur. 3♦ (beloofd vijfkaart) en 3♥ (zeskaart) komen niet in aanmerking. Hij moet dus iets verzinnen.

Het meest redelijk is het toch maar steunen van de schoppen, weliswaar maar een doubleton, maar wel met een mooi plaatje erbij. En, passen mag in geen geval !!

Is een bod in de vierde kleur altijd manche-forcing?

We zagen al, en dat kan niet genoeg benadrukt worden, dat een bod in de vierde kleur in elk geval ronde-forcing is, want er mag niet op gepast worden. Meestal zullen we echter naar de manche gaan. We spreken echter af dat we altijd naar de manche gaan als de antwoorder gedwongen wordt zijn voorkeur op 3 niveau te tonen. Als er op 2 niveau geantwoord kan worden op de vierde kleur, dan mag de vierde-kleur-bieder passen als hem duidelijk is geworden dat er onvoldoende gezamenlijke kracht of aansluiting is. Nogmaals, een gedwongen antwoord op 3 niveau maakt het bieden absoluut manche-forcing, en daar zal de vierde-kleur-bieder dan ook rekening mee moeten houden, vóórdat hij de 4^e kleur biedt.

19 ♠ 6 ♥ AB2 ♦ AB954 ♣ H762	W - O	♠ AB1082 ♥ 973 ♦ H3 ♣ V94
<i>West</i>		<i>Oost</i>
1♦		1♠
2♣		2♥
2SA		??

Oost heeft niet een heel sterke hand, maar tegenover een maximale West is er wellicht toch wel een manche te bereiken. Hij biedt dus de vierde kleur, om nog iets aan de weet te komen: aansluiting in schoppen, SA dekking of extra kracht. Met 2SA toont West een minimale hand, met dekking. Oost mag, nu er niet genoeg punten zijn voor een manche, passen.

Nogmaals :

Na een antwoord op de vierde kleur (en de 4^e kleur bieder moet daarop natuurlijk anticiperen)

- op 2 niveau: mag worden gepast met een minimale hand. *)
- op 3 niveau: het bieden is mancheforcing geworden.

*) er zijn ook veel spelers die afspreken (om het simpel te houden) dat de 4^e kleur altijd mancheforcing is.

Naar de manche altijd via de 4^e kleur?

Nee, natuurlijk niet. Als we een manche kunnen bieden zonder de vierde kleur te gebruiken, dwz als de fit bekend is, of als bekend is dat alle kleuren voor SA gedekt zijn, bieden we gewoon de manche uit. De vierde kleur is 'alleen' maar gereedschap om bij sterke handen de juiste manche (of slem) te kunnen bereiken als er nog geen fit is, of dat we niet zeker weten of alle dekkingen voor SA er wel zijn.

Samengevat

- ❑ We leerden een nieuwe conventie: de *Vierde kleur forcing*, of gewoonweg de *Vierde kleur*.
- ❑ We gebruiken de 4^e kleur als we nog niet precies weten wat de goede speelsoort moet worden. De openaar (antwoorder op de vierde kleur) omschrijft zijn hand in volgorde van belangrijkheid:
 - Een driekaart steun in de eerste kleur van de 4e kleur bieder
 - Een dekking in de 4e kleur
 - Een ander omschrijvend bod (extra lengte of kracht).
- ❑ Een bod in de vierde kleur belooft minimaal 10 à 11 punten, als de openaar geen overwaarde heeft aangegeven. Na overwaarde mag het ook op minder punten. Het bod kan ook véél sterker zijn, bv als de 4e kleur bieder het bieden wil open houden, om bv naar slem te gaan. Het bod is slechts rondeforcing als het antwoord op 2-hoogte gegeven wordt, in alle andere gevallen is het manche-forcing.
- ❑ Het antwoord op de 4e kleur is een bod
 - In partners eerste kleur: met een 3-kaart steun
 - Sans Atout met dekking in de vierde kleur
 - In de eerste kleur (van openaar) met een 6 kaart
 - In de tweede kleur (van openaar) met een 5-kaart
- ❑ De 4^e kleur conventie wordt niet meer toegepast zodra iemand SA geboden heeft vóórdat de vierde kleur wordt geboden, of als de tegenstanders een kleur bieden
- ❑ Bieden van de 4^e kleur vraagt om nadere informatie; het antwoord geeft die informatie

Literatuur: Beter Bridge met Berry Westra (Deel 4 - ♠H), ISBN 90-76442-04-5
Hogerop met Berry Westra (Deel 1), ISBN 90-74950-15-9